

מפתח תשובות נכונות

שאלה	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
תשובה	(3)	(2)	(2)	(4)	(4)	(3)	(4)	(2)	(1)	(3)

שאלה	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
תשובה	(3)	(4)	(4)	(1)	(3)	(1)	(1)	(4)	(2)	(2)

שאלה	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
תשובה	(3)	(2)	(2)	(1)	(4)	(4)	(3)	(3)	(4)	(4)

הסברים

שאלות מילים וביטויים (שאלות 1-4)

1. פירוש המילה 'מחטי' (את אפו) הוא קינח, ניקה (את אפו).
 התשובה היחידה בה המילה מתאימה להקשר היא תשובה (3).
תשובה (3).

2. פירוש המילה 'נרגן' הוא אדם לא מרוצה שמתלונן ורוטן.
 התשובה היחידה בה המילה מתאימה להקשר היא תשובה (2).
תשובה (2).

3. המשפט: 'עם כניסתו לתפקיד הכריז השר כי הוא שם לו מטרה **להצמית** את השחיתות בצמרת משרדו'.
תשובה (1): פירוש המילה 'להפטיר' הוא לומר משהו כבדרך אגב.
תשובה (2): פירוש המילה 'להצמית' הוא להשמיד להעלים.
תשובה (3): פירוש המילה 'להכפיף' הוא לגרום למשהו או מישהו להיות כפוף לאחר, כלומר נתון למרותו.
תשובה (4): פירוש המילה 'לשנס' הוא לחגור דבר מה סביב המותניים.
תשובה (2).

4. המשפט: 'לאחר שסיימתי לעדכן אותו בנוגע לחדשות החשובות, סיפרתי לו **פכים קטנים** מחיי המשק'.
תשובה (1): פירוש הביטוי 'מגדנים' הוא דברי מתיקה.
תשובה (2): פירוש הביטוי 'צודית' הוא פרופיל.
תשובה (3): פירוש הביטוי (יש) 'דברים בגו' הוא יש בדברים משהו.
תשובה (4): פירוש הביטוי 'פכים קטנים' הוא פרטים שוליים או חסרי ערך.
תשובה (4).

5. השאלה: **קטן אמונה : להאמין -**

**היחס: אדם קטן אמונה הוא אדם שאינו נוהג להאמין.
אדם א' הוא אדם שאינו נוהג ב'**

תשובה (1): פטפטן : לדובב. האם אדם **פטפטן** הוא אדם שאינו נוהג **לדובב**? לא. אדם פטפטן הוא אדם שקל לדובב אותו.

תשובה (2): סורר : למרוד. האם אדם **סורר** הוא אדם שאינו נוהג **למרוד**? לא. להיפך. אדם סורר דווקא נוהג למרוד.

תשובה (3): הפכפך : לחזות. האם אדם **הפכפך** הוא אדם שאינו נוהג **לחזות**? לא. אדם הפכפך הוא אדם שקשה לאחרים לחזות אותו.

תשובה (4): נווד : להשתקע. האם אדם **נווד** הוא אדם שאינו נוהג **להשתקע**? כן.

תשובה (4).

6. השאלה: **מטיל אימה : אחוז אימה -**

**היחס: משהו שמטיל אימה גורם למישהו אחר להיות אחוז אימה
משהו ש-א' גורם לאחר להיות ב'**

תשובה (1): מעלה ארוכה : נפצע. האם משהו **שמעלה ארוכה** גורם לאחר להיות **נפצע**? לא. מעלה ארוכה זה מגליד או מחלים לאחר שהייתה פציעה.

תשובה (2): מעלה חרס : נכשל. האם מישהו **שמעלה חרס** גורם לאחר להיות **נכשל**? לא. מעלה חרס זה נכשל בעצמו.

תשובה (3): מעלה באש : נשרף. האם מישהו **שמעלה באש** גורם לאחר להיות **נשרף**? כן. מעלה באש זה שורף.

תשובה (4): מעלה חלודה : נרטב. האם משהו **שמעלה חלודה** גורם לאחר להיות **נרטב**? לא. ההירטבות יכולה לגרום לחלודה ולא להיפך.

תשובה (3).

7. השאלה: **משועבד : לפדות**

**היחס: לפדות מישהו זה לגרום לו להפסיק להיות משועבד.
ב' מישהו זה לגרום לו להפסיק להיות א'**

תשובה (1): מפחד : להעז. האם **להעז** מישהו זה לגרום לו להפסיק להיות **מפחד**? לא. להעז זה להתגבר בעצמך על הפחד.

תשובה (2): יושב : להסב. האם **להסב** מישהו זה לגרום לו להפסיק להיות **יושב**? לא. להסב זה לשבת בעצמך.

תשובה (3): תשוש : להלאות. האם **להלאות** מישהו זה לגרום לו להפסיק להיות **תשוש**? לא. להלאות מישהו זה לגרום לו כן להיות תשוש.

תשובה (4): צמא : להרוות. האם **להרוות** מישהו זה לגרום לו להפסיק להיות **צמא**? כן.

תשובה (4).

8. השאלה: **מסתווה : להבחין**

היחס : מסתווה זה גורם לכך שקשה יהיה להבחין בו.

א' זה גורם לכך שקשה יהיה א' בו

תשובה (1): מתנגד : להסכים. האם **מתנגד** זה גורם לכך שקשה יהיה **להסכים** לו? לא. מתנגד זה לא מסכים.

תשובה (2): מתבצר : לפלוש. האם **מתבצר** זה גורם לכך שקשה יהיה **לפלוש** אליו? כן.

תשובה (3): מסתער : לתקוף. האם **מסתער** זה גורם לכך שקשה יהיה **לתקוף** אותו? לא. מסתער זה תוקף בעצמו.

תשובה (4): מסתמא : לסנוור. האם **מסתמא** זה גורם לכך שקשה יהיה **לסנוור** אותו? לא. מסתמא זה מתעוור.

תשובה (2).

9. השאלה: **סבונייה : לכלוך**

היחס : מה ששמים בתוך סבונייה נועד להסיר לכלוך.

מה ששמים בתוך א' נועד להסיר ב'

תשובה (1): ארנק : חוב. האם מה שנמצא בתוך **ארנק** נועד להסיר **חוב**? כן. בעזרת כסף פורעים את החוב.

תשובה (2): ארובה : עשן. האם מה שנמצא בתוך **ארובה** נועד להסיר **עשן**? לא.

תשובה (3): כלא : פשיעה. האם מה שנמצא בתוך **כלא** נועד להסיר **פשיעה**? לא.

תשובה (4): כפפה : קור. האם מה שנמצא בתוך **כפפה** נועד להסיר **קור**? לא. הכפפה עצמה מגינה מפני קור.

תשובה (1).

10. השאלה: **מים : להתפיל -**

היחס : להתפיל זה להוציא משהו (מלחים) מתוך המים.

ב' זה לנקות א'

תשובה (1): דבש : לרדות. האם **לרדות** זה להוציא משהו מתוך **הדבש**? לא. **לרדות** זה לאסוף **דבש**.

תשובה (2): לחם : להתפיח. האם **להתפיח** זה להוציא משהו מתוך **הלחם**? לא. **להתפיח** זה שלב בהכנת **הלחם**.

תשובה (3): אדמה : לסקל. האם **לסקל** זה להוציא משהו מתוך **האדמה**? כן. **לסקל** את **האדמה** זה להוציא ממנה את האבנים.

תשובה (4): אוויר : לשאוף. האם **לשאוף** זה להוציא משהו מתוך **האוויר**? לא. **לשאוף** זה להכניס **אוויר** לגוף.

תשובה (3).

החלפת אותיות (שאלות 11-14)

11. (1) העיתונאים **כיתרו** את יחזקאל ברגע שיצא מבית המשפט.
(2) יוהנסון ה**וכתר** על ידי רבים מבני דורו בתואר "גדול מלחיני הנבל".
(3) ביקורת נוקבת נמתחה על סעיפים מסוימים ב**תקציב** השנה הבאה.
(4) השלמתי את כתיבת המאמר, אך טרם מצאתי ניסוח הולם ל**כותרתו**.
השלשה המתאימה היא כ.ת.ר.

תשובה (3)

12. (1) מכונה זו אינה **שמישה** עוד.
(2) אביחי שכח להבריק את ה**שמשה**.
(3) בין ה**שמשות** חזר יורם מיום עבודה נוסף אל ביתו.
(4) **תקנון** החברה אוסר עליה למכור את נכסיה למשקיעים מחו"ל.
השלשה המתאימה היא ש.מ.ש.

תשובה (4)

* בין השמשות – לפנות ערב.

13. (1) מאז נפתרו בעיותיו ה**כספיות** הוא רגוע יותר.
(2) אורי נ**כסף** לדברים שאין לו סיכוי להשיגם.
(3) שערו ה**כסוף** של יונתן הולם את פניו.
(4) סבתי חינכה אותי שלא לה**צביע** על אנשים ברחוב.
השלשה המתאימה היא כ.ס.פ.

תשובה (4)

* נכסף – רצה מאוד, השתוקק.

14. (1) המשקאות האלה אינם **משכרים**.
(2) כשהייתי מאושפז ביקשתי מאמי שתביא לי לבית החולים **חלוק** וגרביים.
(3) בשנות לימודינו באוניברסיטה **חלקנו** דירה קטנה.
(4) היא שכנעה אותנו בחנופה ובדברי **חלקות**.
השלשה המתאימה היא ח.ל.ק.

תשובה (1)

* דברי חלקות – חנופה.

15. (1) חוקרים רבים טוענים כי ככל שלאדם ___ קשרים חברתיים במקום עבודתו, ביצועיו בעבודה טובים ____. מנכ"ל המכון הישראלי לפוליטיקה ___ טענה זו. לדבריו, מאז התיידדו עובדיו אלה עם אלה ____.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): חוקרים רבים טוענים כי ככל שלאדם **יותר** קשרים חברתיים במקום עבודתו, ביצועיו בעבודה טובים **פחות**. מנכ"ל המכון הישראלי לפוליטיקה **מתנגד** לטענה זו. לדבריו, מאז התיידדו עובדיו אלה עם אלה **ירדה תפוקת העבודה**, **מפני שהם החלו לבלות זמן רב בפטפוטים**.

המשפט בנוי משני חלקים ומילת קישור. בחלק הראשון (עד הנקודה) מתוארת טענת החוקרים. בחלק השני מתוארת התנהגות עובדיו של המנכ"ל. הקישור הא למעשו יחסו של המנכ"ל לטענת החוקרים לאור התנהגות עובדיו. נבדוק את שני החלקים ואז נבדוק אם הקישור מתאים.

אפריל 2010 - הסברים לפרק 2 בחשיבה מילולית

החוקרים טוענים שריבוי קשרים חברתיים פוגע בעבודה. גם בקרב עובדי של המנכ"ל ריבוי קשרים פגע בעבודה. לאור זאת לא ברור מדוע מתנגד המנכ"ל לטענת החוקרים. התשובה נפסלת.

תשובה (2): חוקרים רבים טוענים כי ככל שלאדם **פחות** קשרים חברתיים במקום עבודתו, ביצועיו בעבודה טובים יותר. מנכ"ל המכון הישראלי לפוליטיקה **מסכים עם** טענה זו. לדבריו, מאז התיידדו עובדיו אלה עם אלה **עלתה תפוקת העבודה, והאווירה במשרד מצוינת**.

החוקרים טוענים שככל שיש פחות קשרים חברתיים הביצועים בעבודה טובים יותר. בקרב עובדיו של המנכ"ל דווקא ריבוי קשרים הועיל לעבודה. לאור זאת לא ברור מדוע מסכים המנכ"ל לטענת החוקרים. התשובה נפסלת.

תשובה (3): חוקרים רבים טוענים כי ככל שלאדם יותר קשרים חברתיים במקום עבודתו, ביצועיו בעבודה טובים יותר. מנכ"ל המכון הישראלי לפוליטיקה **מתנגד לטענה זו**. לדבריו, מאז התיידדו עובדיו אלה עם אלה **הם החלו לבלות זמן רב בפטפוטים, ותפוקת העבודה ירדה**.

החוקרים טוענים שריבוי קשרים חברתיים מועיל לעבודה. בקרב עובדיו של המנכ"ל ריבוי קשרים דווקא פגע בעבודה. לאור זאת הגיוני שהמנכ"ל מתנגד לטענת החוקרים. זו התשובה הנכונה.

תשובה (3).

16. לדעת גינסבורג, אין ____ הצגה ____ מגובשת לחלוטין במוחו של הבמאי החל מתחילת העבודה. ____ הוא אינו ____ לספק לשחקנים הוראות חד-משמעיות בנוגע לאופן משחקם כבר בחזרה הראשונה.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): לדעת גינסבורג, **אין זה נכון שההצגה חייבת להיות** מגובשת לחלוטין במוחו של הבמאי החל מתחילת העבודה. **לכן** הוא אינו **מרגיש מחויבות** לספק לשחקנים הוראות חד-משמעיות בנוגע לאופן משחקם כבר בחזרה הראשונה.

המשפט בנוי משני חלקים וממילת קישור. בחלק הראשון מתוארת דעתו של גינסבורג. בחלק השני נאמר אילו הוראות יש הוא מספק לשחקנים. מילת הקישור (במקרה זה 'לכן') מתארת את הקשר בין החלקים. נבדוק את הקשר בין החלקים ואז נבדוק אם מילת הקישור מתאימה.

בחלק הראשון נאמר גינסבורג לא חושב שההצגה צריכה להיות מגובשת מלכתחילה. בחלק השני נאמר שהוא לא נותן לשחקנים הוראות חד-משמעיות כבר בחזרה הראשונה. החלקים מתאימים זה לזה ולכן המילה 'לכן' מתאימה והתשובה נכונה.

תשובה (1).

17. גל סבורה כי השמטת לימודי הלטינית מתכנית הלימודים במדינת באלניה ____ מרצונו של השלטון הבאלני למנוע מנתיניו לשלוט בשפה זו, ____ מן הקשיים הכרוכים בהוראתה. סברתה של גל נראית ____ לנוכח העובדה שמקצועות לימוד ____ כאשר התברר שהוראתם כרוכה בקשיים.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): גל סבורה כי השמטת לימודי הלטינית מתכנית הלימודים במדינת באלניה **נבעה** מרצונו של השלטון הבאלני למנוע מנתיניו לשלוט בשפה זו, **ולא** מן הקשיים הכרוכים בהוראתה. סברתה של גל נראית **משכנעת** לנוכח העובדה שמקצועות לימוד **שהשלטון לא סבר כי הם מזיקים לו נלמדו גם** כאשר התברר שהוראתם כרוכה בקשיים.

המשפט משני חלקים ומקישור. בחלק הראשון נתונה טענתה של גל לגבי לימודי לטינית. בחלק השני מתואר המצב לגבי מקצועות אחרים. הקישור אומר האם טענתה של גל משכנעת או לא לאור המידע לגבי מקצועות אחרים. נבדוק כיצד משפיע החלק השני על החלק הראשון והאם הקישור מתאים.

גם טוענת שהשמטת לימודי הלטינית נבעה מרצון השלטון למנוע מהתושבים להכיר את השפה ולא מהקושי בהוראתה. מקצועות אחרים הקשים להוראה, שאינם מזיקים לשלטון, נלמדים בכל זאת. לאור זאת טענתה של גל נראית הגיונית ולכן הקישור מתאים והתשובה נכונה.

תשובה (1).

18.

איני _____ את הנימה הסלחנית של מאמר הביקורת שכתבה איילה על הגרסה העברית של הספר "ניצת הדובדבן". לדעתי, ההסתייגות העדינה המובאת בביקורת _____ את הרושם שהתרגום ברובו נאמן למקור. נראה כי יש בתרגום טעויות _____ העושר הרוחני והספרותי של היצירה _____ עיני הקורא העברי. נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): איני שולל את הנימה הסלחנית של מאמר הביקורת שכתבה איילה על הגרסה העברית של הספר "ניצת הדובדבן". לדעתי, ההסתייגות העדינה המובאת בביקורת היא במקומה, ובזכותה יקבלו הקוראים בצדק את הרושם שהתרגום ברובו נאמן למקור. נראה כי יש בתרגום טעויות מעטות בלבד, כך שהעושר הרוחני והספרותי של היצירה נותר חבוי מעיני הקורא העברי.

המשפט בנוי מכמה חלקים. מה דעת הכותב על נימת המאמר. מה דעתו על ההסתייגות העדינה ומה הרושם שיקבלו הקוראים בעקבותיה. כמה טעויות יש בתרגום וכיצד מועבר העושר הרוחני והספרותי לקורא. נבדוק כל חלק ואת הקשרים ביניהם.

הכותב תומך בנימה הסלחנית. הוא חושב שההסתייגות העדינה היא במקומה ושהקורא יבין שהתרגום ברובו טוב. יש בו טעויות מעטות בלבד. אם כן, מדוע נותר העושר חבוי מעיני הקורא? החלק האחרון אינו מתאים לשאר החלקים ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (2): איני מביין את הנימה הסלחנית של מאמר הביקורת שכתבה איילה על הגרסה העברית של הספר "ניצת הדובדבן". לדעתי, ההסתייגות העדינה המובאת בביקורת היא במקומה, ובזכותה יקבלו הקוראים בצדק את הרושם שהתרגום ברובו נאמן למקור. נראה כי יש בתרגום טעויות מעטות בלבד, כך שהעושר הרוחני והספרותי של היצירה נותר חבוי מעיני הקורא העברי.

הכותב מתנגד לנימה הסלחנית. אם כן כיצד הוא טוען שההסתייגות העדינה היא במקומה? החלק הראשון אינו מתאים לשני, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (3): איני מביין את הנימה הסלחנית של מאמר הביקורת שכתבה איילה על הגרסה העברית של הספר "ניצת הדובדבן". לדעתי, ההסתייגות העדינה המובאת בביקורת תגרום להטעיית הקוראים, שבודאי יקבלו את הרושם שהתרגום ברובו נאמן למקור. נראה כי יש בתרגום טעויות כה חמורות עד כי העושר הרוחני והספרותי של היצירה נחשף גם לעיני הקורא העברי.

הכותב מתנגד לנימה הסלחנית. הוא טוען שההסתייגות העדינה טטעה את הקוראים לחשוב שהתרגום ברובו טוב. הטעויות בתרגום חמורות ביותר, אז כיצד נחשף העושר לקוראים. החלק האחרון אינו מתאים לשאר החלקים ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (4): איני שולל את הנימה הסלחנית של מאמר הביקורת שכתבה איילה על הגרסה העברית של הספר "ניצת הדובדבן". לדעתי, ההסתייגות העדינה המובאת בביקורת היא בדיוק במידה הנכונה, והיא מעבירה לקוראים את הרושם שהתרגום ברובו נאמן למקור. נראה כי יש בתרגום טעויות מעטות בלבד, כך שהעושר הרוחני והספרותי של היצירה לא נותר חבוי מעיני הקורא העברי.

הכותב תומך בנימה הסלחנית. הוא חושב שההסתייגות העדינה היא במידה הנכונה ושהקורא יבין שהתרגום ברובו טוב. יש בו טעויות מעטות בלבד. ולכן העושר הרוחני ייחשף לקוראים. זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

19.

לאחר הבחירות לפרלמנט בדולמניה התברר כי מפלגת הסגולים ניהלה תעמולת בחירות בקרבת הקלפיות. מפלגת הצהובים, שהתאכזה מתוצאות הבחירות, תבעה שייערכו בחירות חוזרות. _____ החליט בית המשפט המחוזי _____ תביעתה, היה בכל משום _____ טענה שתעמולת בחירות בקרבת הקלפיות עשויה להשפיע על אופן ההצבעה של הבוחרים.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): לאחר הבחירות לפרלמנט בדולמניה התברר כי מפלגת הסגולים ניהלה תעמולת בחירות בקרבת הקלפיות. מפלגת הצהובים, שהתאכזה מתוצאות הבחירות, תבעה שייערכו בחירות חוזרות. לולא החליט בית המשפט המחוזי להיענות לתביעתה, היה בכל משום קבלה של הטענה שתעמולת בחירות בקרבת הקלפיות עשויה להשפיע על אופן ההצבעה של הבוחרים.

המשפט בנוי מכמה חלקים: בחלק הראשון אין השלמות כלל והוא מספר את הרקע. בחלק השני מתוארת החלטת בית המשפט ומה משתמע ממנה. אין צורך לקרוא בכל פעם מחדש את הרקע, כי הוא זה עובר כל התשובות, נבדוק רק את החלק השני.

אם הממשלה לא הייתה מחליטה להיענות לצהובים. כלומר, אם לא היו עורכים בחירות חוזרות, היה משתמע מכך שתעמולה בקרבת הקלפיות משפיעה על הבוחרים. אם לא היו עורכים בחירות חוזרות היה משתמע ההיפך, ולכן התשובה נפסלת.

אפריל 2010 - הסברים לפרק 2 בחשיבה מילולית

תשובה (2): לאחר הבחירות לפרלמנט בדולמניה התברר כי מפלגת הסגולים ניהלה תעמולת בחירות בקרבת הקלפיות. מפלגת הצהובים, שהתאכזה מתוצאות הבחירות, תבעה שייערכו בחירות חוזרות. **לולא** החליט בית המשפט המחוזי **לדחות את** תביעתה, היה בכל משום **קבלה של** הטענה שתעמולת בחירות בקרבת הקלפיות עשויה להשפיע על אופן ההצבעה של הבוחרים.

אם הממשלה לא הייתה מחליטה לדחות את תביעת הצהובים. כלומר, אם היו עורכים בחירות חוזרות, היה משתמע מכך שתעמולה בקרבת הקלפיות משפיעה על הבוחרים. זוהי התשובה הנכונה.

תשובה (2).

הגיון (שאלות 20-24)

20. בשאלה זו נתונים 4 אנשים הגרים בבניין בן ארבע קומות (כל אחד בקומה נפרדת). ידוע כי:

- אבנר ובצלאל אינם גרים בקומות צמודות זו לזו.
- דוד גר בקומה גבוהה מהקומה שאבנר גר בה.
- עלינו לקבוע איזה מהמצבים שבתשובות לא ייתכן. מכיוון שיש כמה מצבים שייתכנו, נוח לבדוק את המצבים שבתשובות:

תשובה (1): נציב את אבנר בקומה 1 ונבדוק אם מצב זה מסתדר עם נתוני השאלה. אם למשל נסדר את האנשים כך, המצב שבתשובה יסתדר עם הנתונים: לפיכך התשובה תיתכן.

קומה 4	גולן
קומה 3	בצלאל
קומה 2	דוד
קומה 1	אבנר

תשובה (2): נציב את בצלאל בקומה 2 ונבדוק אם מצב זה מסתדר עם נתוני השאלה. בכדי שבצלאל לא יתגורר בקומה צמודה לזו של אבנר, אבנר חייב לגור בקומה 4. אך אם אבנר יגור בקומה הגבוהה ביותר, דוד לא יוכל לגור מעליו. כלומר, המצב שבתשובה (2) סותר את הנתונים, ולכן הוא לא ייתכן.

תשובה (2).

21. בשאלה נתון:

- כל הדובונים שחורים.
 - כל יצור שחור הוא גם מעופף.
 - רק יצורים מעופפים עשויים להיות קוסמים.
- עלינו לקבוע איזו מהטענות שבתשובות נובעת בהכרח מהנתונים. נתבונן בתשובות:
- תשובה (1):** כל דובון הוא גם קוסם. תשובה זו מדברת על כל הדובונים, נבדוק מה אומרים הנתונים לגבי כל הדובונים. על פי הכלל הראשון, כל הדובונים הם שחורים. על פי הכלל השני, כל יצור שחור מעופף, ולכן גם כל הדובונים מעופפים. הכלל השלישי מתייחס למי שאינו מעופף ולכן אינו מוסיף דבר לגבי הדובונים. תשובה (1) אינה נכונה.

תשובה (2): כל קוסם הוא גם דובון. תשובה זו מדברת על כל הקוסמים, נבדוק מה אומרים הנתונים לגבי כל הקוסמים. על פי הכלל השלישי, רק יצורים מעופפים עשויים להיות קוסמים. מכאן נובע שכל הקוסמים מעופפים. אך אף אחת מהטענות האחרות אינה מדברת על מי שמעופף ולכן אינה מוסיפה מידע על קוסמים. תשובה (2) אינה נכונה.

תשובה (1): כל הדובונים מעופפים. תשובה זו מדברת על כל הדובונים, נבדוק מה אומרים הנתונים לגבי כל הדובונים. על פי הכלל הראשון, כל הדובונים הם שחורים. על פי הכלל השני, כל יצור שחור מעופף, ולכן גם כל הדובונים מעופפים. תשובה (3) נכונה.

תשובה (3).

22. בשאלה זו נתונה השיחה הבאה:

מראיין: "אילו ____, האם אז היית משנה את עמדתך בעניין?"
פרופסור גלרון: "ודאי שלא. אמנם, אין עוררין על חשיבותו ההיסטורית של בית וייס, אולם לשימורו אין כל ערך גם אילו נעשה בידי אדריכל המתמחה בשימור, בשמן שמכל צדיו מוקמים גורדי שחקים מזכוכית, שלא זו בלבד שיסתירו אותו, אלא גם ינתקו אותו לחלוטין מהקשרו ההיסטורי והתרבותי." עלינו לקבוע איזו מהתשובות משלימה נכונה את דברי המראיין בצורה ההגיונית ביותר. תשובתו של הפרופסור היא שלשימור הבניין אין כל ערך, אפילו אם היה נעשה בידי אדריכל מומחה לשימור (והוא

אפריל 2010 - הסברים לפרק 2 בחשיבה מילולית

מפרט מדוע). מכך ניתן להסיק שהמראיין שאל אם הפרופסור היה משנה את דעתו לו השימור היה נעשה בידי אדריכל אחר, המומחה לשימור.

תשובה (2).

23. בשאלה זו נתון כי אפרת טוענת כי אם צדו האחד של קלף הוא ירוק, אזי צידו האחר הוא אדום. כמו כן נתון כי לקלמן שני קלפים – אחד ששני צדיו אדומים, ואחר, ששני צדיו ירוקים. עלינו לקבוע איזה מהקלפים מפריך את טענתה של אפרת. מכיוון שטענתה של אפרת מתייחסת לקלפים שבהם צד אחד הוא ירוק, בכדי לסתור אותה צריך קלף שצד אחד שלו הוא ירוק. אפרת טוענת שבקלפים שכאלו, הצד השני הוא אדום. בכדי לסתור זאת יש למצוא קלף שצדו השני אינו אדום. הקלף שסותר את טענתה של אפרת הוא הקלף ששני צדיו ירוקים, שכן צדו האחד ירוק וצדו השני אינו אדום.

תשובה (2).

24. בשאלה זו נתון קרימינולוג ששיער, בעקבות ראיונות עם אנשים שהורשעו בעבירות אלימות, שצפייה בסרטים אלימים גורמת להתנהגות אלימה. בעקבות השערות נערך מחקר המשך שבו נבדקים בעלי רמות שונות של נטייה לאלימות צפו בקרבות אגרופ. עלינו לקבוע איזה מהממצאים שבתשובות יתמוך בטענה שהקרימינולוג מחליף בין סיבה לתוצאה. כלומר, שאנשים בעלי נטייה להתנהגות אלימה, צופים באלימות יותר מאחרים, ולכן הנטייה ההתנהגותית היא הסיבה לצפייה ולא הצפייה היא הסיבה להתנהגות. תשובה שתרכז על כך היא תשובה (1) שבה נאמר שהנבדקים שנטו יותר להתנהגות אלימה, נהנו מצפייה באלימות יותר מהאחרים.

תשובה (1).

הבנת הנקרא (שאלות 25-30)

25. **השאלה:** מהפסקה הראשונה עולה שיש פער בין הדרך שבה ישראלים רבים מבינים את המושג "דמוקרטיה" ובין -

פיתרון: בפסקה הראשונה נאמר שישראלים רבים מבינים את המושג דמוקרטיה כשלטון הרוב ואינם מודעים למשמעות הרחבה יותר שלו הכוללת ערכים אנושיים בסיסיים שאפילו הרוב אינו רשאי לפגוע בהם.

תשובה (4).

26. **השאלה:** "לא היה סייג חוקתי לכוחו של הרוב" (שורות 7-8) כלומר -

פיתרון: בתחילת הפסקה השנייה נאמר שלחוסר המודעות של הציבור הצטרף גם חוסר משפטי – לא היה סייג חוקתי לכוחו של הרוב. כלומר, הדבר אליו הציבור אינו מודע – הערכים האנושיים הבסיסיים – לא היה מוגן בחוק.

תשובה (4).

27. **השאלה:** הביקורת המוצגת בסוף הפסקה השנייה בנוגע לחוקי היסוד מתייחסת לעובדה -

פיתרון: בפסקה השנייה מפורט מדוע לא עוגנו הזכויות האנושיות הבסיסיות בחוק. משום שהוחלט שבמקום לאמץ חוקה שתגן על זכויות הפרט באקט חד פעמי, יחוקקו חוקי יסוד שלאחר שנים יתאגדו לחוקה, אך חוקי היסוד שחוקקו לא הגנו על זכויות האדם והאזרח מפני הרוב.

תשובה (3).

28. **השאלה:** על פי המתואר בפסקאות השנייה והשלישית, בשנת 1992 הכנסת ____.

פיתרון: בתחילת הפסקה השלישית נאמר שבשנת 1992 חוקק לראשונה חוק יסוד שהטיל הגבלות על כוחם של נציגי הרוב בכנסת. חוק יסוד זה הוא הראשון שתואם את ההחלטה משנת 1948 שהוצגה בפסקה השנייה.

תשובה (3).

29. השאלה: ה"מהפכה" (שורה 17) באה לידי ביטוי ב-

פיתרון: בשורות 17-18 נאמר שהמהפכה היא שעובדה שבעקבות חקיקת החוק אין הכנסת מוסמכת עוד לחוקק חוק שאינו מכבד את זכויות האדם הבסיסיות. כלומר, נוצרה הגנה מפני חקיקה הפוגעת במימד הערכי של הדמוקרטיה.

תשובה (4).

30. השאלה: איזו מהפעולות הבאות היא הדוגמה הטובה ביותר לאי-יישום של העיקרון המוצג במימרה האמריקנית (שורות 30-31)?

פיתרון: המימרה האמריקנית המוצגת בשורות 30-31 היא: "זכותי להניף את זרועי מסתיימת בקצה חוטמו של שכני". לאור הנאמר בפסקה האחרונה, ניתן להסיק כי משמעות המימרה היא שיש לשמור על זכויות האדם כל עוד הן אינן פוגעות באדם אחר. מבין התשובות המוצעות, התשובה שאינה מיישמת עיקרון זה היא תשובה (4) שבה זכותו של אדם אחד לטייל פוגעת באדם אחר.

תשובה (4).
